

Økonomi- og indenrigsminister Morten Østergaards talepapir

Det talte ord gælder

**Anledning: Åbent samråd i Skatteudvalget, alm. del
samrådsspørgsmål P**

Tid og sted: 24. februar 2015 kl. 14-15.30

Samrådsspørgsmålets ordlyd

”Ministrene bedes redegøre for, hvordan regeringen ser på offentlige myndigheders mulighed for at bruge anonyme anmeldelser bl.a. i SKAT og i kommunerne.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jacob Jensen (V), Torsten Schack Pedersen (V) og Mads Rørvig (V).

[Afgrensning af problemstilling]

Til at begynde med vil jeg gøre opmærksom på, hvad denne sag handler om, og hvad den *ikke* handler om.

Det centrale spørgsmål i denne sag er ikke, om myndighederne må modtage anonyme anmeldelser. Det er der ingen tvivl om, at de godt må.

Spørgsmålet er heller ikke, om anonyme anmeldelser kan bruges som bevis i en sag mod en borger eller virksomhed. Det kan de ikke.

Spørgsmålet er heller ikke, om en myndighed kan hemmeligholde anonyme anmeldelser for en borger. Det kan en myndighed nemlig ikke, medmindre der er konkrete trusler om repressalier eller lignende.

Sagens kerne er derimod, i hvor høj grad myndighederne direkte skal facilitere anonyme anmeldelser, fx ved at stille et digitalt system til rådighed.

[Fordele og ulemper]

Der er fordele og ulemper ved et digitalt system, som må vægtes forskelligt, afhængigt af hvilket sagsområde vi taler om.

På den ene side anerkender jeg, at myndighederne kan spare ressourcer og gøre det mere effektivt at rejse sager om fx socialt bedrageri eller skatteunddragelse. Myndighederne skal selvfølgelig undersøge de sager, hvor der er en reel mistanke om socialt bedrageri over for statskassen eller kommunekassen. Det er vores fælles penge. Digitale systemer kan også gøre behandlingen af den type sager mere ensartet. Det er regeringens politik at modernisere og digitalisere de steder, hvor der kan opnås bedre løsninger og mere for pengene.

Men på den anden side skal vi også værne om retssikkerheden og ikke mindst det fællesskab og den tillid, som vi bygger vores samfund på. Vi må altid spørge os, om det, vi opnår, står i et rimeligt forhold til det, vi giver køb på? Det er en balancegang.

På nogle områder tror jeg, at vi kan være enige om, at svaret vil være ja: Når det f.eks. handler om underretninger om omsorgssvigt af børn, kan der være så stærke hensyn på spil, at det opvejer de ulemper, som anonymiteten har. Det kan være

hensynet til ikke at forråde den tillid, et barn har vist en voksen ved at fortælle om misbrug i hjemmet.

På andre områder mener jeg ikke, at afvejningen får samme udfald.

[Ministerens holdning]

Min holdning til den anonyme anmeldeordning på SKATs hjemmeside er den samme, som den hele tiden har været:

Jeg synes grundlæggende ikke, det er en god idé ud fra min generelle tilgang til politik, der er, at vi så vidt muligt skal undgå, at Danmark udvikler sig til et samfund, hvor vi går rundt og mistror hinanden, og hvor myndighederne opfordrer folk til at lure over hækken til naboen.

Det danske samfund er ikke et stickersamfund og skal ikke være det.

Det er jeg sikker på, at skatteministeren er enig i.

Vi skal sikre, at alle bidrager til, at velfærdsamfundet kan løbe rundt. Vi skal sætte ind dér, hvor det har en betydning, der kan mærkes – ved fx at modarbejde skattely og social dumping. Men vi skal også have tillid til hinanden – langt de fleste danskere vil jo grundlæggende hinanden det godt, og vi har nogle af verdens mest loyale skatteborgere.

Vi kan jo heller ikke uden videre benytte os af anonyme vidner i en retssal, selv om disse vidner havde noget interessant at fortælle. Derfor kan myndighederne heller ikke bruge anonyme anmeldelser som bevis. Dette er et grundlæggende retligt princip.

Og derfor skal man være forsigtig med at gøre det muligt for borgeren ved at trykke på en knap at indgive en anonym anmeldelse digitalt.

Derfor valgte jeg i min tid som skatteminister ikke at indføre ordningen.

[Accept af ressortfordeling]

Men det er også sådan, at redskaber på en offentlig hjemmeside ikke ligefrem er et anliggende for den samlede regering, men et ansvar, der først og fremmest påhviler den pågældende myndighed.

Jeg er sikker på, at skatteministeren og jeg er helt enige om, at det ikke er regeringens politik at opfordre nogen til at anmelde sine naboer. Skatteministerens afvejning af, om det er en god idé at indføre en digital anonym anmelderordning, har været en anden end min.

Der spørges også til mit syn på kommunernes brug af anonyme anmeldelser. Til det må jeg sige, at vi jo i Danmark har kommunalt selvstyre. Jeg kan som økonomi- og indenrigsminister ikke diktere, hvad kommunerne skal gøre, eller hvilke systemer de skal eller ikke skal gøre brug af. Men jeg kan her kun opfordre kommunerne til ikke i unødigt omfang at opfordre til anonyme anmeldelser.

[Afrunding]

Afslutningsvis vil jeg opfordre til, at den videre dialog om SKATs anmelderordning tages med skatteministeren, eftersom det hører under hans ressort.